Vijfde Jaargang, Nummer 14 Verschijnt maandeliks 22 Julie 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698. Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

NOVA ISMO - NOVA VOJO

En nia gazeto ni informis pri la starigo de ISE kaj pledis kontraŭ ĝi por SAT. Kompreneble ĉar rilatas unue al pli malpli internaciaj instancoj. Estas tamen klare, ke la fondo de ISE ankaŭ endanĝerigas nian Federacion.

Ne vidante tiun danĝeron, iu soc. demokrata ano kontraŭas al nia vidpunkto, ke ankaŭ nun la Apeldorna rezolucio estas aplikebla. Krom ke li opinias, ke ni ne devas eksigi fervorajn anojn — same kiel kelkiuj argumentis ĉe la starigo de IPE — ni opinias ke ni, nur el vidpunkto de membronombro, ne devas riski la foriron de multe pli aliaj fervoraj anoj. Li diras, ke la komparo de ISE al IPE estas ofenda al la unue nomita, sed aŭstria estrarano mem faras la komparon, skribante „kio estas IPE por la komunistoj, tio devas esti ISE por la socialistoj." Demandite, ĉu la strukturo de SAT estas nepridiskutebla dogmo, ni respondas, ke ĉiel estas okazo kaj dezirinde ĝin pridiskuti. Ĝis nun oni pridsputis kaj atakis ĝin per malgrasaj argumentoj. La argumentoj por „internacio" estis ankoraŭ pli malgrasaj kaj fakte nur celis altrudi propran vidpunkton. Oni eĉ serĉas, por trovi ilin, kiel talmudistoj en la Marksa literaturo, el kiu oni same povas citi la kontraŭon.

Cetere oni forgesas ke Marks k. a. ne povis kalkuli kun la fakto „Esperanto" aŭ ke tiu fakto nun eĉ ne estas konsiderata de la social-teoristoj.

Plue nia kamarado trovas, ke la apeldorna rezolucio estis akceptita, ne por defendi SAT-on sed por defendi la Federacion kontraŭ NUK.

Ankaŭ nia kdo diras, ke la ISE anoj ne eldonis propran gazeton kiel la IPE kaj NUK anoj. Ne estas vere, ĉar la gazeto jam ekzistis. La redakcio de La Socialisto mem malpravigas lin en sia raporto kie ĝi diras ke „la karaktero de La Socialisto kiel landa organo ĉiam pli kaj pli malaperis kaj ĝi fariĝis internacia". Ĉu klare?

Ĉiuj tiuj asertoj devas servi por pruvi, ke la ISE anoj estas pli lojalaj ol la IPE anoj.

Ĉu la starigo de ISE ne estas danĝera por nia Federacio?

La al ni skribinta kamarado mem donas la respondon, dirante ke ni staras antaŭ grava decido.

Li pravas, la decido estas grava, kiel ajn ĝi estas.

Aŭ ni toleras la agadon, aŭ ne.

Oni diros, ni lasu ĉiujn liberaj aliĝi al kiu ajn organizo.

Nia Federacio tamen ne kontraŭas ian membrecon al kiu ajn esperanta aŭ ne-esperanta organizo. Sola kondiĉo por aliĝi nian Federacion estas, ke oni *kaj* la konvencion kun SAT, dum ĉiuj plene akceptas nian Statuton-Regularon, *kaj* la konvencion kun SAT, dum ĉiuj demokrate devas obei la kongresdecidojn kaj agi laŭ ili: Unu el tiuj decidoj estas la al ĉiuj konata Apeldorna rezolucio.

Ni krome atendas, ke oni ne kiel fiadvokato citu la laŭvortan tekston sed apliku ĝin laŭsence.

Kaj tiam ni devas konstati, ke la principa enhavo de la apeldorna rezolucio plene rilatas al la nuna situacio.

La lasta parto de tiu rezolucio ja tekstas jene:

. . . .

opinias plue, ke la gvidlinioj de la Federacio etas ĝustaj kaj devas resti la samaj.

decidas, ke estas nedezirinde ŝanĝi la principan starpunkton de la Federacio,

ke ne estas tolereble agadi kontraŭ la, en la 14a kongreso de 1929 akceptita, *konvencio* kun SAT.

ke estas en la intereso de la lab. esp. movado, ke nia Federacio pli kaj pli agu por SAT kaj kontraŭ starigota Internacio, (kiu baldaŭ estus sekvata de alia Internacio),

Deklaras, ke samtempa membreco de nia Federacio kaj de la celata Internacio ne povas esti akceptata, ĉar tiu Internacio unue celas detrui SAT-on;

sekve la Federacio ankaŭ ne povas akcepti en siaj vicoj tiujn personojn, kiuj aliĝis al NUK.

El ĉi parto oni rimarkos, ke la rezolucio enhavas ĝeneralan karakteron, kiu estas bazo por ĉio kio poste okazus. La tria alineo de malsupre montras, ke la Fed.estraro tiutempe bone komprenis kaj antaŭvidis la sekvojn el la starigo de IPE.

Klare ankaŭ estas, ke la rezolucio tiom rilatas al SAT kiom al la Federacio.

Kial la Federacio devas esti singarda rilate al anoj de ISE same kiel de IPE? Tial, ĉar tiuj „internacioj" baziĝas sur naciaj organizoj kaj *ne* konsistas el individuaj membroj. Por ke tia organizo bone funkciu, necesas ke en ĉiu lando troviĝu asocio kiu devas aliĝi kiel sekcio al samrilata internacio. Kaj laŭ La Socialisto ISE ja volas arigi la soc. esp.-istojn en ĉiuj landoj surbaze de landaj sekcioj, kies fundamenta bazo estas la LEAoj. Jen la diferenco inter tia organizo kaj aliaj kaj jen la danĝero por nia Federacio.

Ja tia internacio *ne povas akcepti personojn* kiel membron! Nur asocioj povas aliĝi.

Kial ISE (kiel ankaŭ IPE) akceptas inviduajn membrojn?

Nur por ke ili aŭ starigu novan landan organizon, aŭ enpenetru la jam ekzistantan por propagandi en ĝi por aliĝo al tiu Internacio. Kie jam ekzistas sekcio, tie ISE *ne* akceptas personan membrecon. Konkludo?

Ĉiuj aŭ neniu! La persona membreco estas nur malhonesta taktiko.

La unuaj membroj, kaj certe la fondintoj de nova organizo, estas certagrade pioniroj. Akceptante ilin, tiu organizo atendas ilian plejfortan kunlaboron, kaj konsideras ilin kiel starigontojn de landaj sekcioj. Se ili tion ne plenumas, tiam la persona membreco por ISE ne havas valoron.

Momenton ni forgesu pri la ideologia flanko por la organiza, kaj prikonsideru la ideon, ke ni lasus al niaj membroj la liberecon aliĝi al ISE. Tiam la saman rajton oni havus por IPE. Ni scias, ke tiaj membroj havas le devon propagandi por aliĝo al *sia* internacio. Vi imagu al vi la kongreson kiu devus pritrakti ne la principon, la ideon pri

internacia organizo, sed la proponojn por aliĝo al IPE aŭ ISE, kaj kio okazus se la kongreso akceptus aliĝon al unu el ili!

Kompreneble nia Federacio disfalus ĉe aliĝo al la komunista IPE. Sed ne malpli danĝera estus aliĝo al ISE, ĉar ĝi baziĝas sur la starpunkto de la IIa Internacio (Soc. Lab. Internacio, en Nederlando konata kiel SAI). Tion alia parto de niaj anoj ne povas akcepti. Ankaŭ povas okazi, ke oni starigas apartan organizon, kio jam estas ebla ĉe 50-100 anoj, kiel sekcion de sia „internacio" kaj prezentas sin al la soc. dem. rondoj — kiel faras ankaŭ la IPE-anoj ĉe komunistaj rondoj — kiel la veraj amikoj de sia partio. La samon oni faros en la sindikata movado.
Ĉu oni komprenas la danĝerojn sekvantaj el tio!

Jam tio komencas.
Fiere raportas „La Socialisto", nun la organo de ISE, ke oni vizitis kdon Adler, la sekretario de la SLI (SAI), por informi lin. Li promesis sekve, ke li aperigos en sia Bulteno raporton pri la fondiĝo de ISE, por vaste diskonigi la fakton inter la partianaro! Bedaŭrinde (nun feliĉe) la sekcioj de la IIa Internacio — same kiel ĉiuj internacioj — eĉ ne pli gravajn komunikojn atentas, se almenaŭ oni povas legi ilin.
Sed la ago estas ne malpli grava, ĉar la anoj en la diversaj landoj laboras en la sama direkto. Detalan tutkolonan raporton pri la starigo de ISE kaj kontraŭ SAT ni jam trovis nederlandlingve en la „Vooruit" kiu aperas en nia lingvoregiono. Se oni demandas al sekciestraranoj, kiam ili pledas por esperanto aŭ petas helpon, „ĉu via Federacio estas social-demokrata" tiam tio estas sekvo de tia agado.
La saman faris la komunistoj, dum aliaj suspektigas nin kiel socialfaŝistojn ktp.
Certe, por socialdemokratoj — por nur mencii ilin rilate al la starigita Internacio de Socialistaj Esperantistoj — estas pli facile esti ano de ISE.
Sed la socialistaj (kaj al aliaj) *esperantistoj* povas al si permesi havi proprajn ideojn pri organizformoj por esperantistoj kaj povas *kiel esperantistoj* havigi al si la lukson pensi pri aliaj „ismoj" kaj mondkoncepto, sen ke ili agas kontraŭ la principoj de siaj partio kaj sindikatoj, kiuj lastaj eĉ ne komprenas la valoron de esperanto kaj la rolon kiun ĝi povas ludi.
Kaj por tiuj novaj ismoj kaj ideoj ni nepre ne apliku malnovajn ilojn.
Ĉar reloj necesis por vagonaro ili tamen ne taŭgas por flugmaŝino.
La internacia kunligo ĉe aliaj kondiĉas la starigon de naciaj sekcioj, kio por esperantistoj ne estas nepra kondiĉo.
Ni ne volas kontraŭi la internacian kunligon de ne-esperantistoj, sed la ne-esperantistaj organizoj ne devas bari niajn vojojn ĉar ili *ne povas* tiujn suriri. Per esperanto por socialismo estas ankaŭ nia devizo. Por servi al la laborista movado ni disvastigas Esperanton. Sed nian organizformon, ni laboristaj esperantistoj mem fiksas, sen influo de ekstere, kion ankaŭ aliaj movadoj ne toleras.
La manieron laŭ kiu ni servos, ni ankaŭ mem fiksos, ĝis kiam la organizoj propravole kaj konvinke aplikas esperanton. Devas esti por la organizaro tute seninterese kiu alportas aŭ disvastigas esperanton.
Ili bezonas esperanton, do akceptu. Kaj por ke esperanto estu akceptata plej vaste, ni agadas propramaniere.

Antaŭ ol fintrakti la detalojn ni samtempe devas konstati du aferojn, ankaŭ nur por esperantistoj speciale kompreneblaj. Estas ĉi tiu diskuto kiu akcentas tion.
En preskaŭ neniu organizo okupas sin la membroj pri „internacio".
Estis demando por la estraroj kiuj decidas pri tio.
Sed ni, esperantistoj, povas persone partopreni ĉiajn ideologiajn kaj organizajn diskutojn, ne nur en naciaj, sed ankaŭ en ekster- kaj internaciaj organoj.
Tion ni elprofitu kaj konservu kiel altvalora nur por esperantistoj ebla. Tial ni ankaŭ liveras al vi Sennaciulon.
Antaŭ ĉio ni tamen bone konsideru la fakton ke ekzistas multaj „internacioj" sed ke neniu estas tia. Plej parte ili estas nur eŭropaj kaj eĉ ampleksas en tiu mondparto nur kelkajn landojn. Tio ankaŭ estas ĉe esperanto-internacio. Oni do ne tro frue fieru.
Sed ni, simpluloj, diras ke jam ekzistas laborista mondorganizo. Ĝi bonege funkciis, ĝi kreskis same kiel ĝiaj ideo kaj influo. La eldonpovo pligrandiĝis kaj jam montras la listo de eldonaĵoj kion ĝi povus plenumi. Ĝi estas SAT.
Ne nur estas malinda faro por laboristoj ekrompi ĝian ekzisteblon, sed ankaŭ nesaĝe jam nun post malmultjara ekzistado juĝi pri la ekzistrajto, kaj estas despli farizee tiel juĝi post kiam de du flankoj oni atakis ĝin preskaŭ ĝismorte.
Preskaŭ, ni diras, ĉar nia Federacio ĉion ajn entreprenos, espereble en kunlaboro kun aliaj asocioj, por rekreskigi ĝin kaj supervenki la krizon.
Ni scias ke ambaŭ, IPE kaj ISE, deziras la Federacion kiel landan sekcion. Tiam ni *devige* estus anoj de unu el ambaŭ. Sekve la Federacio disfalus en tri partoj.
Tion ni ĉiel malhelpu.
Ni konstatu plue ke *neniu* el la Fed. estas *devigata* SAT membriĝi.
Ni nur akcelas tion.
La propagandistoj por ISE (kaj IPE) ruze akcentis la eviton pagi duoblan kotizon ĉe ekzisto de „internacio". Sed ni konstatas, ke nun montriĝis necese, ke la aliĝintaj landaj sekcioj devas plialtigi la kotizon aŭ alie helpi per mono, por liveri al siaj anoj „La Socialisto"-n kaj por estri la „internacion".
La monata gazeto La Socialisto estis antaŭ posedo de la membroj de ALLE. Nun ili ricevas ĝin sole kiel la internacian organon. Ili do perdis sian nacian por esp. gazeton.
Ni komparu tion kun nia Federacio. Ni liveras ĉiumonate al niaj anoj Sennaciulo-n kaj krome por la sama kotizo nian propran asocian gazeton, Laborista Esperantisto.
ALLE, kiu kiel pure socialista organizo laboris en socialistaj rondoj, en lando kie la soc. movado laŭ membronombro estas pli forta, nun havas 53 grupojn kaj 1848 membrojn entute.
El ili estas 20 grupoj kun 746 membroj en Vieno. Do en la provincoj tio estas 33 grupoj kun 1000 anoj.
Ĉe nia Federacio tiuj ciferoj estas 74 sekcioj kun pli ol 2300 membroj, el kiuj estas 17 sekcioj kun 700 membroj en Amsterdam. 57 sekcioj kun 1600 membroj do troviĝas ekster nia sidejo. Komparante tiujn ciferojn ni ne bezonas diri, ke estas neĝuste ŝanĝi niajn gvidprincipojn.
Se ni vidas, ke la kongreson de ALLE, kie oni starigis la „internacion", nur vizitis 37 sekcioj el la 53, dum kutime ĉe ni preskaŭ ĉiuj, tiam ni ankaŭ ne povas diri ke la intereso tie estas pli vigla.
Kaj ili kuraĝas diri, ke niaj klopodoj en organiza rilato fiaskis!
Ĉu eble estas organiza maniero sin turni por komuna fondo de „internacio" al *membroj* de frata organizo anstataŭ al tiu organizo mem?
Ĉu personoj aŭ asocioj fondas tian organizon? Ĉu tio ne estas ĉelkonstrua agado kaj malhonesta agi tiel rilate organizon kiu ne estas kontraŭsocialista? Same tiel la adeptoj de IPE agis kontraŭ ni.
Ni ne kutimas tiamaniere agadi nek toleros tion en nia organizo, por ke ĝi kiel esperanto-organizo ne pereu.
Ni iros nian vojon.

INTERNACIA PACO-TAGO EN ANTVERPENO, 30 JULIO.

Sekve de interkonsento kun la organiza komitato, nia Federacio formos apartan grupon en la manifestacio. La sekcioj kiuj partoprenos, kunportu siajn standardojn. La Federacio disdonos flugfolietojn dum la manifestacio.
La Antverpena sekcio organizos interfratiĝvesperon por la kamaradoj kiuj jam alvenos Sabate. La interfratiĝvespero okazos en la granda salono de „Achturenhuis", Carnotstr. 112, apud la Centra Stacidomo.
La nederlandaj kamaradoj kiuj deziras tranokti en Antverpeno, sin direktu al la organiza komitato en Nederlando.
Ev. aliaj informoj ĉe kdo Roelants, Esschenstraat 16, Antwerpen.

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

TIJD VAN HET WERKWOORD IN BIJZINNEN.

Onderwerps- en voorwerpszinnen. Direkte en indirekte rede.

Er zijn van die kleine moeilikheden, die, als we ze trachten van verschillende kanten te bezien, om ze voorgoed op te lossen, integendeel oorzaak kunnen zijn, dat we a. h. w. in onze eigen gedachten verward raken. Daar is. b.v. de vraag: **welke tijd in de bijzin te gebruiken?**

In onze leerboekjes kan natuurlik aan zo'n klein onderdeel van de taal niet de nodige ruimte gewijd worden. Meestal vindt men daar die moeilikheid als volgt beschreven:

„In 't nederlands bezigt men in de bijzin gewoonlik dezelfde tijd als in de hoofdzin. B.v.: *Ik zag, dat hij viel. Hij antwoordde, dat hij het wist. Ik wist, dat het waar was.* Deze zinsvorm heet **indirekte rede.** Plaatst men genoemde zinnen in de **direkte rede,** dan krijgt men: *Ik zag: hij valt. Hij antwoordde: „Ik weet het." Ik wist: het is waar.* En dan blijkt, dat een andere tijdvorm in de direkte rede gebruikt wordt. Deze tijdvorm van de direkte rede is logies juist. Alzo vertale men in Esperanto dergelike bijzinnen met dezelfde tijd, die in de direkte rede gebruikt wordt. Genoemde zinnen worden dan: *Mi vidis, ke li fal***as**. *Li respondis, ke li tion sci***as**. *Mi sciis, ke ĝi est***as** *vera.*

Hiermee is de zaak echter niet bevredigend opgelost. Er zijn verschillende punten van twijfel en onzekerheid als:

Wat is presies een direkte rede; wat een indirekte?

Welke bijzinnen zijn in de direkte rede te plaatsen en welke niet?

Hangt een en ander misschien af van het werkwoord in de hoofdzin?

De zaak moge ogenschijnlik niet zo moeilik zijn, bij nadere beschouwing blijkt ze dat wèl te zijn. Gevolg is dan ook, dat verschillende auteurs, vooral in Esp.-bladen, zich onbewust door hun landstaal laten leiden en een verkeerde tijdvorm toepassen. Daarentegen is menig studerende weer al te skrupuul en is geneigd ook in andere zinnen, waar het dus **niet** nodig is, een andere dan de nederlandse tijdvorm te gebruiken. Zo werd mij o. m. de volgende zin voorgelegd, waaromtrent de inzender meent, dat de tijd in de bijzin verkeerd is; dus niet *is*, maar *as* moet zijn.

*Jam ili alproksimiĝis al la unuaj tendoj antaŭurbaj, en kiuj loĝ***is** *bonhavantaj urbanoj.*

De zin is echter goed; dus *loĝ***is**. Maar men wil ook weten **waarom**; en dit nu zal ik trachten hieronder uiteen te zetten:

Bedoelde verandering van tijd in Esperanto komt niet in alle bijzinnen voor. Er zijn n.l. verschillende soorten bijzinnen, meestal te herkennen aan de voegwoorden, waardoor zij worden voorafgegaan als: *dat, of, als, omdat, ofschoon, doch, noch* enz.

Verandering van tijd in Esperanto komt alleen voor in deze twee soorten bijzinnen: onderwerpszinnen en voorwerpszinnen; in de eerste echter niet altijd, in de twede wel.

Wat is een onderwerpszin?

Een onderwerpszin is een bijzin, die te beschouwen is als het onderwerp van de hoofdzin. Voorbeeld: **Of hij heeft** *is moeilik te zeggen.* **Wie gelijk heeft** *is moeilik te zeggen.*

De onderwerpszin is hieraan te herkennen, dat hij altijd te vervangen is door *dat* (= *tio*); b.v.:

Dat *is twijfelachtig.* **Dat** *is moeilik te zeggen.*

Wat is een voorwerpszin?

Een voorwerpszin is een bijzin, die te beschouwen is als het voorwerp van de hoofdzin.

Voorbeelden:

Ik vrees, **dat hij vallen zal.** *Ik dacht,* **dat hij tuis was.** *Bedenk,* **dat de tijd kort is.** *Ik wist niet,* **hoe laat hij komen zou.**

De voorwerpszin is hieraan te herkennen, dat hij altijd te vervangen is door *dat* (= *tion* of *tio* met voorzetsel) b.v: *Ik vrees* **dat**. *Ik dacht* **dat**. *Bedenk* **dat**. *Ik wist* **dat** *niet.*

Probeer nu 'ns andere soorten bijzinnen te vervangen door *tio(n)* (de bijzin is **vet** gedrukt):

Zij naderden de tenten reeds, **waar welgestelde burgers woonden.** *Wij gaan,* **waarheen de plicht ons roept.** *Hij bleef tuis,* **omdat het regende.** *Hij verbleekte,* **terwijl hij sprak.** *Hij werkt mij tegen,* **in plaats dat hij mij helpt.** *Hij is oud genoeg,* **dat hij zo iets moet inzien.** *De stad was stil* **of zij uitgestorven was.** *Hoe meer men heeft,* **hoe meer men begeert.**

Men ziet wel, het gaat niet!

Nu weten we dus wat onderwerps- en voorwerpszinnen zijn en gaan we een stap verder:

Onderwerps- en voorwerpszinnen zijn

Wat de pot schaft

Gemak en last van talenkennis bij de studie van Esperanto.

In „Lingvo Internacia" van Februarie 1910 schreef Prof. Cart. in leven voorzitter van het „Lingva Komitato'":

„*Idola fori**) — afgoden van de straat — noemt Bacon de fouten, die wij te danken hebben aan de invloed van zekere gemeenplaatsen, van zekere algemeen aangenomen kernspreuken.

Vele van onze opvattingen omtrent een kunsttaal zijn ongetwijfeld zulke „afgoden".

Laat ons eens enige van die afgezaagde gezegden onder de loupe nemen:

Met betrekking tot de uitspraak herhalen wij gaarne: **één letter — één klank!** Maar iemand met een fijn gehoor twijfelt er niet aan, dat dit ten aanzien van de klinkers niet waar is; en wat de medeklinkers betreft is deze te krasse bewering eveneens foutief: **k** klinkt noodwendig als **g** in het woord **ekzemplo,** als wij de **z** zuiver en vloeiend willen uitspreken — en **b** klinkt als **p** in **absurda**.

Zou men daarom het recht hebben dit aan Dr. Zamenhof te verwijten?

Is dat erg?

Nee, absoluut niet!

Juist omdat onze regels prakties zijn, laten zij enige speling toe, mòeten zij trouwens toelaten.

Meer dan zestig tekens zouden er nodig zijn, om de verschillende klanken van Esperanto aan te duiden, dat evenwel vanwege de welluidendheid er niet te veel heeft. Zestig tekens! Alle gebruik, alle propaganda werd onmogelik!

Wijziging van de vorm van het woord zou geen beter middel zijn: het lezen zou verschrikkelik moelik worden.

Is bovengenoemde regel dus te verwerpen? Nee, maar laten we er geen afgod van maken!

—

Sommigen zeggen: **één woord, één betekenis!** Zij komen er tegen op, dat het woord **romano** zoowel **roman** betekent als: **bewoner van Rome.**

Is dat ook erg?

Nee, absoluut niet!

Als wij alle gelijknamigheid voor verschillende dingen of eigenschappen zouden verwerpen, hadden we een zo groot aantal stamwoorden nodig, dat niemand ze kon leren. De zin zelf bepaalt de juiste betekenis van elk woord en dat is voldoende.

Bewaren wij deze regel dus als een raadgeving, maar laten we er geen afgod van maken!"

—

Van zulke „idoloj de l'forumo" zijn er meer. De woorden van Prof. Cart haalde ik slechts aan om aan te tonen, wat dat eigenlik zijn, n.l. stellingen, waarheden, die vrijwel door iedereen klakkeloos worden aangenomen, doch die op de keper beschouwd, toch niet zó onomstotelik vaststaan, als men aanvankelik meende.

Daar heb je b.v. deze „idolo", waar ik het eigenlik over hebben wil: **Als men zijn eigen taal goed kent, leert men Esperanto gemakkeliker, dan in het tegenovergestelde geval en kent men bovendien nog één of meer moderne talen, dan leert men het nòg gemakkeliker.**

Dit valt in het algemeen niet tegen te spreken. Velen die zich na de lagere school zelden of nooit meer met hun moedertaal hebben bezig gehouden, — die taalkennis in hun dagelikse werkkring niet nodig hebben, — die b.v. geen zelfstandig naamwoord van een bijvoegelik naamwoord, geen voorzetsel van een voegwoord kunnen onderscheiden, omdat zij niet weten, wat dat zijn, — die dus veel of alles van hun taal vergeten zijn — zij komen bij het leren van Esperanto voor tal van moeilikheden te staan, die er niet zouden zijn als zij met hun eigen taal behoorlik op de hoogte waren.

*) Latijn: Idoloj de l'forumo. Het Forum was een plein in het oude Rome, waarop het volk publieke aangelegenheden besprak. Het was het sentrum van het openbare leven.

in de direkte rede te plaatsen. Alleen hier hebben we dus bij het vertalen rekening te houden met de vorm van tijd, die in Esperanto dikwels anders is dan in het nederlands.
Wat is nu een direkte en wat een indirekte rede?

Direkte rede.

De direkte of rechte rede is de vorm van een zin, waarin die gezegd wordt of werd, of waarin men die zeggen zou, presies, woordelik dus, zonder gebruik te maken van een voegwoord *dat, als, of* enz.
Vormt een zin in de direkte rede een gesproken woord, dan begint men met een dubbele punt : en plaatst de zin tussen aanhalingstekens „ ", b.v.:

Hij antwoordde: **„Waarom zou ik dat doen?"** *Hij vroeg mij:* **„Hoe laat vertrekt de trein?"** *Ik zei:* **„Presies om 7 uur."** *Toen hernam hij:* **„Dan heb ik nog tijd genoeg."** *God sprak:* **„Er zij licht."**
Wordt die zin echter niet gezegd, maar gedacht, aangehoord, gezien, gevoeld, geweten, gevreesd, opgemerkt, enz., dan passen we meestal niet de direkte, maar de indirekte rede toe. Willen we de zin dan toch in de direkte rede zetten, — en om de hier beschreven moeilikheid op te lossen, moeten we dat dus beslist proberen — dan gebruiken we wél de dubbele punt voor die zin, maar niet de aanhalingstekens. Alzo: *Stel niet uit,* **wat ge heden doen kunt** = *Stel niet uit:* **wat ge kunt heden doen.** *Ik vreesde,* **dat hij vallen zou** = *Ik vreesde:* **hij zal vallen.** *Ik verzeker u,* **dat hij eerlik is** = *Ik verzeker u:* **hij is eerlik.** *Bedenk,* **dat de tijd kort is** = *Bedenk:* **de tijd is kort.** *We weten,* **dat we eens zullen sterven** = *We weten:* **eens zullen we sterven.**

Er werd gefluisterd, **dat hij schuldig was** = *Er werd gefluisterd:* **hij is schuldig.** *Het was niet bekend,* **wat hij doen zou** = *Het was niet bekend:* **wat zal hij doen?** *Bekommer je er maar niet over,* **wie betalen zal** = *Bekommer je er maar niet over:* **wie zal betalen.**

Indirekte rede.

De indirekte rede of afhankelike rede is de vorm van een bijzin, zoals die **niet** presies gezegd, waargenomen, geweten is of wordt, maar welke die zin verkrijgt door **geen** gebruik te maken van dubbele punt, noch van aanhalingstekens, maar door hem aan de hoofdzin te verbinden met een voegwoord, meestal *dat (ke)* en *of (ĉu).*
Enkele der bovenstaande zinnen in de *in*direkte rede luiden aldus:
Hij vroeg, **hoe laat de trein vertrekt.** *Toen hernam hij,* **dat hij nog tijd genoeg had.** *God sprak,* **dat er licht zij.**
En nu we ook weten, wat direkte en indirekte rede is, wordt het gemakkeliker te bepalen, wanneer we in Esperanto een andere tijd moeten gebruiken dan in de nederlandse zin staat. De regel is nu:
Gebruik in de Esp.-zin (direkte en indirekte rede) dezelfde tijd, die in de nederlandse zin in de direkte rede gebruikt is.
Voorbeelden: *Hij stelde nooit uit,* **wat hij dezelfde dag nog doen kon.** Direkte rede: *Hij stelde nooit uit,* **wat kan hij dezelfde dag nog doen** = *Li neniam prokrastis, kion li ankoraŭ pov*as *fari la saman tagon.*
Ik stond in beraad, **wat ik doen zou.** Direkte rede: *Ik stond in beraad:* **wat zal ik doen?** = *Mi konsiliĝis, kion mi far*os.
Ik wist niet, **waar hij zich bevond.** Direkte rede: *Ik wist niet:* **waar bevindt hij zich?** = *Mi ne sciis, kie li troviĝ*as.
Gij betwijfeldet, **of het waar was?** *Gij betwijfeldet:* **het is waar** = *Vi dubis, ĉu ĝi est*as *vera.*
Er werd gefluisterd, **dat hij schuldig was.** *Er werd gefluisterd:* **hij is schuldig** = *Oni flustris, ke li est*as *kulpa.*
Dat hij zou komen, *was zeker. Zeker was:* **hij zal komen** = *Ke li ven*os, *estis certe.*
Of hij zou slagen *was twijfelachtig. Twijfelachtig was:* **zal hij slagen?** = *Estis dubinde, ĉu li sukces*os.
Wie gelijk had *viel moeilik te zeggen. Het viel moeilik te zeggen:* **wie heeft gelijk?** = *Estis malfacile direble, kiu est*as *prava.*
Ik vertelde, **dat ik zo iets nooit ondervonden had.** *Ik vertelde:* **Zo iets heb ik nooit ondervonden.** = *Mi rakontis, ke ion tian mi neniam spert*is (dus niet: *estis spertinta*).
Ik wist niet, **wanneer hij tuis gekomen was.** *Ik wist niet:* **wanneer kwam hij tuis?** = *Mi ne sciis, kiam li ven*is *hejmen.*

De oplossing vindt men dus steeds langs deze weg:
Wat voor soort zin is de bijzin?
Onderwerpszin, voorwerpszin of een andere bijzin.
Is het een onderwerps- of voorwerpszin, dan:
Kunnen we hem in de direkte rede zetten? Meestal wel. Doen we dit, dan weten we de tijd, die in Esperanto ook voor de *in*direkte rede geldt.

Ik hoop, dat hiermede wat klaarheid gebracht is in een voor velen lastige zaak. Later eens een vertaaloefening met wat zinnen als deze er in verwerkt.

De kursusleider heeft dan de dubbele taak om zijn leerlingen naast Esperanto, ook enige algemene taalkennis bij te brengen, hetgeen voor die leerlingen een dubbele studie betekent.
Ja, kennis van de eigen taal is een groot voordeel bij de studie van Esperanto!
Maar nog groter voordeel hebben zij, die aan de z.g. moderne talen gedaan hebben. Esperanto heeft immers zijn woordenschat voor een groot deel ontleend aan de germaanse en romaanse talen! Wie dus Frans-Duits-en-Engels geleerd heeft, behoeft bijv. bijna geen woorden te leren, en voor wie er nog een slaviese taal bij kent, is deze moeite tot het uiterste teruggebracht. Zegt men niet, dat Leo Tolstoi zich in slechts enkele dagen het Esperanto eigen maakte?
Ja, de kennis van deze talen is bij de Esperanto-studie van nòg groter gemak, dan de kennis van het Nederlands!

—

Men moet echter niet overdrijven, of — om met Prof. Cart te spreken: Laten we er geen afgod van maken! Want onze eigen taal, die wij eerst zo'n grote steun achtten bij onze studie, blijkt later, — als we Esperanto beginne toe te passen — in menig opzicht hinderlik te zijn. Bij het uitdrukken van onze gedachten worden we n.l. beïnvloed door het Nederlands, waardoor we nu eens een verkeerde betekenis aan een woord hechten, dan weer de zinnen op Nederlandse wijze opbouwen of een voorzetsel onjuist gebruiken, of de voorwaardelike wijs weergeven met de verleden tijd en de aanvoegende wijs met de tegenwoordige tijd, de ontkenning een verkeerde plaats geven, een idiotisme woordelik vertalen, enz., enz., enz., te veel om op te noemen. In plaats van een steun is onze taal ons tot **last.** Ja, we leren haar kennen als een kwelduivel, die moeilik van het lijf te houden is. Hij kijkt de woorden uit je mond, hij zit te loeren bij je pen, om, als hij de kans schoon ziet, je woorden en zinnen binnen te sluipen zonder dat je het merkt. Hoe kan het ook anders! Hij is immers reeds van onze jeugd af onze huisgenoot geweest en laat zich niet zo maar verdringen door zo'n vreemdeling als Esperanto! Hij meent rechten te hebben en die laat hij zich niet zonder meer ontnemen! Alleen de ervaren esperantist is in staat hem te ontwijken, doch geheel veilig voor hem is niemand; zelfs Dr. Zanenhof wist zich niet altijd tegen hem te beschermen.

—

Onze gedachten schijnen bijna onverbrekelik met onze moedertaal verbonden te zijn: iemand, die onwillekeurig hardop denkt, zal dit zelden in 'n vreemde taal doen, en wie hardop droomt nog minder. Doet hij dit echter wel, dan is de vreemde taal tot een „twede natuur" geworden, wat alleen mogelik is, doordat hij de taal voortdurend gebruikt.

—

Heeft men reeds last van zijn eigen taal — de last die de kennis van een of meer vreemde talen kan veroorzaken, is soms niet minder, hoewel — als die vreemde taal geen „twede natuur" is geworden — die last van andere aard is. De kwelduivel wordt hier n.l. niet zelden **vrijwillig** toegang verleend, want sommige lui zijn de mening toegedaan, dat Frans, Duits en Engels zulke superieure talen zijn, dat Esperanto zich naar hen dient te voegen in zinsbouw, uitdrukkingswijze, woordbetekenis enz. Welke kursusleider heeft ze niet meegemaakt, de leerlingen, die met een of meer dezer talen bekend zijn en van die eigenaardige fouten maakten, doordat zij alles op z'n frans, duits of engels wilden doen en er maar niet aan konden wennen, dat men in Esperanto de dingen ànders zegt, dan in het Frans, een zin ànders vormt dan in het Duits en aan sommige woorden een àndere betekenis toekent en ze ànders gebruikt dan in het Engels!
Men zou echter kunnen vragen, waarom Esperanto zich niet zou hebben te voegen naar het Russies, het Hongaars, het Grieks, het Japans — talen, die zij **niet** kennen!
Zij moeten Esperanto leren zien als een zelfstandige taal met een eigen karakter en een eigen leven!
(Wordt vervolgd). F. F.

GEDUPEERD.

Bij het verschijnen van dit nummer, zullen de deelnemers aan het SAT-kongres in Stockholm, voor zover het de reis betreft, de laatste verzorgingen getroffen hebben.
Voor deze keer echter is hieraan voor de nederlandse deelnemers een donkere kant. Een negental deelnemers zullen uitgesloten zijn van de karavaan of zich een ekstra uitgave van bijna *f* 300.— moeten getroosten. Een som, welke zeker met recht ons de vraag opdringt: „had dit niet anders gekund?" Volgens mij zeer zeker. In de eerste plaats wil ik hierop wijzen, dat door het arangeren van een karavaan met één autobus inplaats met twee, zeer zeker een een treinreis mogelik geweest ware. Deze treinreis had aan een ieder de mogelikheid tot deelname opengesteld. Ze behoefde niet meer te kosten dan de reis per bus, terwijl de deelnemers dan tevens verzekerd waren geweest van goede verzorging, zowel wat slaapgelegenheid als voeding betreft. Het ware dan mogelik geweest aan het voorkongres in Malmö deel te nemen, terwijl alles zo geregeld had kunnen zijn, dat men zonder verhoging van kosten de reis had kunnen onderbreken voor eventuele kennismaking in andere plaatsen, kleine ekskursies etc.
Het is nu anders gelopen. Door een misverstand bij de oorspronkelik gepubliseerde prijsberekening voor de treinreis en het ontbreken van uitvoerige gegevens, boekte de autokaravaan nu een sukses. Op zich zelf toe te juichen als niet door een en ander verschillende leden daardoor gedupeerd waren.
Inmiddels, hadden we gegevens verkregen, die het mogelik maakten een plan te ontwerpen, dat nog kans van slagen kon hebben.
Onmiddellik besloot ik in overleg met k-do Minke, de SAT-peranto, een sirkulaire te verzenden. Desondanks was het resultaat pover. Van een der deelnemers aan de autobusreis kreeg ik een brief met de vraag of ik de gehele reis in gevaar wilde brengen. Het zal toch aan ieder duidelik zijn, dat hiervoor geen enkele grond is.
Uit andere brieven blijkt mij, dat meerdere aktieve gek-doj nu niet naar Stockholm kunnen (hoewel het hun doel was), omdat mijn sirkulaire te laat was.
Noodgedwongen hadden zij reeds hun vakansieplannen gewijzigd.
Het gevolg is een aantal gedupeerden, die niet alleen **om de reis** naar Stockholm gaan, **doch** in hoofdzaak **om het kongres.** Hoewel de autoreis op zichzelf een zekere propaganda is, moet ik toch dit opmerken, dat men ook in Stuttgart een zeker aantal deelnemers van de autobus Veenendaal in het geheel niet op het kongres heeft gezien.
Het lijkt mij onjuist en verkeerd, dat aktieve leden en werkers in onze beweging gedupeerd worden, door dergelik onorganisatories arangeren van karavanen. Het lijkt mij gewenst, dat voor de toekomst dit geregeld wordt van uit een sentraal punt, (van belanghebbende deelnemers), van waaruit in de eerste plaats gestreefd wordt om het aan **één ieder** mogelik te maken het kongres te bezoeken. Ook in dit geval was het mogelik geweest. A. Veen.

(Het lijkt ons zeer zeker juist, dat niet maar deze of gene — hoewel goedwillend — het organiseren van reizen naar dergelike belangrijke kongressen organiseert. Dat dient te geschieden door een instantie welke daarvoor in aanmerking komt, opdat rekening gehouden worde daarmee dat **ieder** in de gelegenheid is deel te nemen. Dat kan niet gezegd worden van een reis als nu georganiseerd wordt met autobussen, welke in **16** dagen uit en tuis zijn.
Zó lang heeft gemeenlik een arbeider geen vankansie. Voorts dient men te zorgen, dat **ieder** mee kan, dus voor een voldoend aantal bussen. Echter is het aantal deelnemers

XIIIe SAT-Kongres.

Mededeling van het O. K. K.

Daar 't O.K.K. enig risiko heeft bij het aanvragen van slaapgelegenheid, kunne we alleen nog voor goede en goedkope slaapgelegenheid instaan als de deelnemers zich onverwijld bij ons sekretariaat opgeven.
De prijs voor nachtlogies is dan Kr. 1.25. Voor ontbijt, middag- en avondeten bedraagt de prijs Kr. 3.25. In totaal dus Kr. 4.50 (bijna f 2.—) per dag, hetgeen het O. K. K. voor ons heeft gereserveerd, in de onmiddellike nabijheid van het kongresgebouw. Zij, die hiervan gebruik wensen te maken, melden dat zo spoedig mogelik. De gezamenlike treinreis is niet geslaagd.
Om zo goedkoop mogelik te reizen, nemen zij, die toch per trein gaan een vakansiebiljet, als dit voor hun voordeliger is, tot de grens, dit kost f 4.— (enkele reis). Wenst men tevens het voorkongres in Stockholm te bezoeken, dan neemt men verder een biljet tot Malmö. Van Malmö gaat men op een gezelschapsbiljet met de andere deelnemers naar Stockholm. Op de reis in Duitsland heeft men 20% red. Vermoedlik zullen zij 25% rabat op de terugweg in Zweden kunnen genieten. Doch dit is nog niet zeker. Oude paspoorten (niet van dit jaar) moeten voor Zweden worden geregistreerd. Kosten f 0.50.

ESPERANTO BIJ DE TELEFOON IN AMSTERDAM.

Sinds enige tijd bevinden zich in Amsterdam op verschillende punten publieke telefoonsellen. Bij de telefoon is een gebruiksaanwijzing aangebracht, ook in 't Esperanto.
Gaarne brengen we de direksie van de gemeentetelefoon onze dank voor dit navolgenswaardig voorbeeld.

Hier volgt de gebruiksaanwijzing:

INSTRUKCIO POR LA MANIPULADO DE AŬTOMATA TELEFONO KUN MONKESTO.

1. Deprenu la mikrotelefonon de la hoko.
2. Metu nedefektitan moneron de 10 cendoj (dubbeltje) en la fendon.
3. Elektu la deziratan numeron.
4. Se la elektita numero estas okupita (mallongaj, malaltaj sonoj) aŭ ne respondas (interrompitaj altaj sonoj), rependigu la mikrofonon.
   La aparato tiam redonas la moneron en la kuveton.

voor een treinreis onbeperkt en zo men weet naar rato van het aantal des te goedkoper. Tevens blijkt ons, dat de kosten niet hoger behoeven te zijn per trein (verblijf en voeding inbegrepen).
Zij die bevoorrecht zijn met een zodanig lange vakansie, richten zich dan ook, zoals kameraadschap betaamt, naar hen die dat voorrecht niet hebben. En zelf goedkoop uit wezen mag zeker niet met zich brengen, dat een ander deel duurder uitkomt of.... zoals nu blijkt, helemaal de gelegenheid niet krijgt. Rd. L. E.

DE RADIO EN WIJ.

In „La Socialisto" (Oostenrijk) lezen we een rapport van een radioluisteraar, waarin hij zijn bevindingen mededeelt over de esperanto-uitzendingen in verschillende landen. Ook Huizen hoort deze kameraad meermalen, hoewel zwak. Uit alles blijkt, dat de arb.esperantobeweging echter niet meetelt. En over Hilversum sprekende konstateert hij, dat dit station wel een uitgebreid arbeidersprogram uitzendt, maar esperanto negeert.
Zo is het, men verwacht in het buitenland, dat, terwijl de neutrale esperantobeweging in het buitenland veelmaals de radio kan gebruiken, zeker bij ons de stem der arb.esperantisten zal weerklinken, waar een zo sterke arbeiders-radio-omroep bestaat.
Via de radiosentrale hoorden we weer enige buitenlandse esperanto-uitzendingen. Zij die aangesloten zijn bij dergelike sentrales, verzoeken de esp.-programmaas door te geven. Men zende dan een briefkaartje als rapport en opwekking naar het radiostation.

DONACO.

La Federacio ricevis donacon de kdo v. d. Eynde el Santpoort. En la jaro 1911 kdo v. d. Eynde komencis labori por la aranĝo de vortaro. Post kelkaj tiurilataj spertoj li verkis kartotekan vortaron. Nun la kartoteko nombras pli ol 200.000 kartojn. Grandega laboro. Diversaj fontoj estas esploritaj de li, por ke lia vortaro estu funde prizorgata. Seninterrompe tiu laboro havis lian atenton; elĉerpante la fontojn, li ordigadis kaj plibonigadis la kartotekon.
Nun ĝi servos al nia movado. Ĝi restos kartoteko en tia formo, kia ĝi nun estas Nia membro, kdo Kruit, prizorgos ĝin plue. Ĉiu el niaj anoj povos utiligi ĝian enhavon por diversaj celoj.
Estas la deziro de la donacinto, ke ĝi estu utiligata kiel eble plej multe. Ne eblas, ke ni mone rekompencas tian laboron, sed la plej inda rekompenco estas uzi kaj utiligi ĝin. Laŭ tiu senco ĝi estas donacita kaj laŭ tiu senco ĝi estas kun danko al kdo v. d. Eynde akceptita. La sekretario.

HET ESP.KONGRES IN KEULEN IN DE ARB.PERS.

Men maakt ons er op attent, dat het bericht, wat wij aanhaalden in ons vorig nummer uit de Arb.pers, terzake het opwekken in de Arnhemse Crt tot deelname aan het neutrale Esp.kongres te Keulen, niet juist is.
Wij hebben ons er van overtuigd, dat deze voorlichter van de Arb.pers geen esperanto kent.
Anders had hij geweten, dat inderdaad Sro Ed. Stettler bezorgdheid uitspreekt over de mogelikheid van kongresseren in Duitsland.

Ons ledental 2300.

Hieronder volgt het ledental der Federatie per 30-6-1933. Hieruit blijkt, dat we wederom uit de kursussen nieuwe leden boekten.
Houdt ze vast! In vergelijking met het grote aantal leerboeken, door ons uitgegeven (3000) en verkocht, is de groei niet biezonder groot te noemen. Hieraan heeft vooral schuld het grote aantal afschrijvingen.
Van de afdelingen die ons in de steek lieten en nog geen ledenlijst zonden, namen we de ons bekende sijfers op. Afd. Aalsmeer vermelden we niet, aangezien deze taal noch teken gaf. Tussen haakjes vermelden we de ledensijfers van 31-3-1933, zodat men voor- of achteruitgang zelf kan konstateren.

Amsterdam I	71	(67)	Den Haag IV	53	(48)
„ II	52	(55)	Haarlem ..	50	(50)
„ III	56	(38)	Heerlen ..	36	(51)
„ IV	32	(26)	Hillegom ..	14	(17)
„ V	87	(81)	Hilversum .	13	(17)
„ VI	13	(21)	H. v. Holland	15	(14)
„ VII	66	(37)	Hoorn	16	(17)
„ VIII	20	(20)	Kerkrade ..	7	(7)
„ IX	27	(23)	Koog a.d. Z.	9	(11)
„ X	52	(37)	Leeuwarden	62	(54)
„ XI	42	(29)	Leiden	16	(27)
„ XII	27	(—)	Maastricht .	30	(17)
„ XIII	47	(40)	Ostende ..	20	(20)
„ XIV	30	(22)	Rotterdam I	41	(37)
„ XV	46	(23)	„ II	116	(77)
„ XVI	20	(—)	„ III	70	(42)
„ XVII	7	(—)	„ IV	12	(11)
Alblasserdam	6	(11)	„ V	30	(17)
Antwerpen .	35	(32)	„ VI	8	(—)
Apeldoorn ..	37	(43)	„ VII	19	(—)
Arnhem	40	(34)	Schiedam ..	42	(29)
Beverwijk ..	19	(21)	Stadskanaal	13	(16)
Br. in Waterl.	5	(—)	Texel	9	(10)
Brussel	7	(13)	Utrecht ..	52	(61)
Bussum	22	(11)	Vlissingen .	29	(33)
Coevorden ..	6	(5)	W. Graftdijk	24	(26)
Delft	22	(26)	Wieringen .	7	(7)
Deurne	17	(20)	Wormerveer	28	(31)
Dordrecht ..	39	(41)	IJmuiden ..	24	(12)
Eindhoven ..	13	(12)	Zaandam ..	44	(52)
Enkhuizen ..	8	(8)	Zeist	31	(—)
Gent	33	(20)	Zutphen ..	16	(14)
Enschede ..	17	(11)	Zwolle	36	(34)
Gorkum ..	18	(21)		——	
Gouda	14	(14)		2212	
Groningen ..	19	(24)	Alg. leden..	66	
Grouw	10	(—)	Simpat. leden	30	
Den Haag I	28	(32)	Simpat.organ.	23	
„ „ II	58	(38)		——	
Schev. „ III	52	(67)		2331	

We zien dus, dat 32 afdelingen, benevens de nieuw opgerichte afdn, de vooruitgang brachten, waaronder met zeer belangrijke toename. 27 afdn. boekten verlies! Het aantal afd.leden bedroeg op 31-3-1933 1892 en nu 2231. In de stedelike distrikten bevinden zich resp. in A'dam 695, in R'dam 296, in Den Haag 191 leden.

Dit blad wordt gedrukt bij de N.V.Vereen. Drukk. **Dico**
Lutmastr. 167, Amsterdam-Z., Tel. 28876
Het Adres voor Uw Esperanto-Drukwerk!

KASRAPORTO pri la duonjaro 1 Jan. '33 gis 30 Junio '33.

Enspezoj.

Saldo 1 Jan. 1933		- 332.02
1. Kotizo sekcioj		- 1629.32
2. „ ĝen. membroj		- 69.85
3. „ simp. organizoj		- 100.—
4. „ „ membroj		- 16.—
5. Abonoj, „Lab. Esp."		- 313.83
6. Anoncoj „Lab. Esp."		- 28.87
7. Venditaj numeroj „Lab. Esp."		- 301.48
8. Profito Libro Servo		- 550.—
9. Skriba kurso		- 156.—
10. Rericevita vojaĝmono kongreso en Amsterdam		- 82.07
11. Enirbiletoj kongreso A'dam ..		- 48.50
12. Donacoj		- 7.50
Deficito 30 Junio 1933		- 79.72
		f 3715.16

Elspezoj.

13. Preskostoj „Lab. Esp."		- 1862.61
14. Sendkostoj „Lab. Esp.":		
afranko	f 303.81	
ekspedkostoj	- 65.—	
banderoloj	- 50.—	
adresplatetoj	- 40.64	
		- 459.45
15. Kliŝoj „Lab. Esp."		- 3.40
16. Afranko por korespondado, propagando, presservo, ktp. ..		- 164.03
17. Skriba kurso		- 290.51
18. Adm. kaj sekr. kostoj		- 303.—
19. Konsilantaro-kunveno (Januaro):		
salonluo, kafo	f 10.—	
vojaĝmono delegitoj	- 87.95	
		- 97.95
20. Prov. distriktoj (subvencio) ..		- 30.—
21. Salonluo kongreso Amsterdam		- 126.05
22. Vojaĝkostoj ktp. kongreso Am-Amsterdam		- 79.47
23. Donacoj Nosobe	f 50.—	
23.a Diversaj donacetoj ..	- 10.—	
		- 60.—
24. Subvencio Radio-servo		- 7.42
25. Tramkostoj estrarkunvenoj, ktp.		- 22.94
26. Gazetaservo (De Wolf)		- 7.50
27. Nia Presservo		- 109.75
28. Kontoraj bezonaĵoj		- 92.83
29. Preskostoj flugfolioj Ekzameno		- 8.25
		f 3715.16

Rimarkoj.
Ĉe 1. 36 sekcioj ŝuldas al ni f 383.90. 15 pagis en la komenco de Julio.
Ĉe 7. Tio estas la 16 paĝa Propaganda numero. Ĝi kostis f 650.—; 15 sekcioj devas aukoraŭ pagi f 100.—. Se ni dekalkulas la gazeton por la membroj (f 140.—), restas do deficito de f 110.—, pro ne sufiĉaj mendoj.
Ĉe 13. En ĝi troviĝas la prop. numero.
Ĉe 26 en 27. Antaŭe ni partoprenis la gazetarservon de la aliaj organizoj. Poste ni stariĝis nian propran.
Ĉe deficito. Ŝuldo al la presisto f 778.45.
Ĝenerala rimarko: Flugfoliojn kaj broŝurojn administras la Libro-Servo.

NOSOBE.

La kvinan de Junio okazis la kvara jarkunveno de la Nederlanda societo de blindaj esperantistoj, en la Esperanto-domo en Arnhem. Ĉeestis 24 gemembroj.
Bedaŭrinde nia kara prezidanto, sro. Israëls, ne povas ĉeesti nian kunvenon, nia kasisto, sro. v. d. Wel, estis preta anstataŭi lin.
Sekvis lego de salutleteroj de kelkaj Nederlandaj esperantistaj unuiĝoj, kaj post tio kelkaj reprezentantoj de lokaj societoj transdonis la bondezirojn de siaj organizaĵoj.
El la kasista raporto evidentiĝis, ke ni havas malfavoran saldon de f 89.38.
El la jarraporto ni citas la jenon:
Ĝenerale ni povas esti kontentaj pri la atingitaj rezultatoj, nia organizaĵo fariĝis multe pli konata inter niaj samideanoj kaj inter niaj samsortanoj. La membronombro kreskis de 64 ĝis 68, la donacantonombro restis neŝanĝanta.
En Decembro estis sendata alvoko pri monhelpo por la presota brajla vortaro al la nederlandaj esperantistoj. Tio bone efikis; ĝis 16 Majo jam envenis f 671.05, tamen post tiu dato nia kasisto ricevis ankoraŭ kelkajn donacojn.
La komitato decidis daŭrigi la monkolektadon kaj ĝi precize prirespondos post ne longe.
La kunveno aprobis la proponon de la estraro por, se eble, presigi brajle la vortaron de Van Straaten, ĉar estas konsilinde eldoni kiel eble plej bonan verkon.
La kunveno akceptis la proponon de sro. Creman por eldoni brajlan kantareton; sro. Creman hektografos ĝin senpage kaj la verketo estos aĉetebla por proksimume 25 cendoj.
Post longa diskutado oni decidis en la nuna jaro ne sendi delegiton al la Kolonja Kongreso.

I. A. de Vos, Sekretario de No.So.B.E.

Kunlaboro?

Kiel en la antaŭaj jaroj la fed.-estraro sendis al ĉiuj sekcioj kaj distriktoj liston kun 16 demandoj pri la okazintaj kursoj kaj kelkaj internaj aferoj, per kiuj la fed.-estraro povos kompili statistikon. Kompreneble ni kalkulis pri la kunlaboro de ĉiuj sekciaj kaj distriktaj estraroj. Sed kiel iris la afero? Kvankam ĉiuj estis petataj resendi la liston antaŭ la 20a de junio, el la 86 nur 26 konis sian devon. La restintaj 60 *tuj* estis petataj kiel eble plej baldaŭ sendi la liston.
Denove nur parto sciis kion fari kaj denove je la 5a de *julio* pl.m. 30 sekcioj devis estis instigataj kaj nun la 12an de julio mankas ankoraŭ 15 sekcioj. Jen ili sekvas: Aalsmeer, A'dam, 6, 8, 17, Apeldoorn, Bussum, Coevorden, Gouda, Hago (distrikto), R'dam (distrikto), Tessel, Vlissingen, Wormerveer, Broek in Waterland kaj Grouw.
Kaj nun stariĝis antaŭ ni la demando, kiel ni povas kompili taŭgan kaj valoran statistikon, trovante tian kunlaboron. W. P., 2a sekr.

La saman „kunlaboron" la estraro trovas en ĉiuj siaj faroj. La sola konsolo estas, ke tio okazas en ĉiuj aliaj organizoj. Sed ni tamen povas atendi, ke funkciantoj en nia movado almenaŭ legu nian gazeton por ke ili bone estu informataj kaj agu laŭ tio. Kiom da afranko, presaĵoj, papero ni povus ŝpari por la Fed.-kaso, kaj kiom da aliaj pli utilaj faroj ni povus plenumi se nur ĉio tuj kaj bone estus farata.
Kaj ni demandas nin, kial fakte aperas en LE la „Mededelingen van het Federatiebestuur" kaj kial ni regule aperigas la „Interkontaktilo"-n ktp.
Sed feliĉe ekzistas ankoraŭ sekcio-kaj distriktestraroj k.a. kiuj ĉiurilate estas fervoraj kaj konas siajn organizajn devojn. (Red. LE.)

KORESPONDO.

Al kdo A. R. H. E en R.: Dankon pro la afable sendita informo, kiun mi tiucele utiligis. Saluton! G. J. D.

MALAPROBO.

La sekcio Enschedé „Antaŭen" esprimas sian malaprobon pri la agado, nomita en la artikolo „Het Vuilnisvat" en la „Laborista Esperantisto" de la 8a de Julio 1933.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekr.: Postbus W. 6, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

MEN LEZE DEZE RUBRIEK STEEDS EN GOED!

Najaarspropaganda?
Opgelet nu!

Wat zullen we doen voor de propaganda? Hoe wekken we voldoende belangstelling voor ons werk en de kursussen?

Ons bestuur heeft velerlei ideeën. Deze kunnen echter alleen met volledige medewerking uitgevoerd worden.

We kunnen nu slechts voorlopige mededelingen doen, welke we gaarne goed zagen overdacht in de afd.besturen en vergaderingen. *Bestelt reeds voorlopig, liefst vóór 15 Augustus.*

Raam- of aanplakbiljet.

Daar is b.v. een propaganda (aanplak- of raam-) biljet. We zouden die kunnen leveren in de formaten 50 × 65 en 50 × 32.

Als we er 1000 laten drukken in de zelfde tekst kunnen we deze leveren voor 5 sent per stuk, bij 25 en meer eks. 4 sent, bij 100 of meer 3½ sent. De kleinste kosten 20% minder.

Deze prijzen zijn stukken lager dan vorig jaar.

Strooibiljetten.

Deze leveren we ook goedkoper dan verleden jaar, *mits* we te voren weten *hoeveel* we ongeveer nodig hebben. Formaat als vorig jaar, met wat minder tekst en wat meer ruimte voor de afdelingen of distrikten.

De tekst is dus gelijkuidend, maar de afdn kunnen zelf opgeven wat er onder gedrukt moet worden, bijv. datum en adres van tentoonstellingen of adressen waar men zich aanmelden kan voor kursussen enz.

De prijs is voor 1000 stuks f 3.— en voor elke volgende 1000 stuks f 2.—.

Propagandabrosjure.

We hebben het plan een goeie brosjure uit te geven, welke in 24 blz., in de bekende goede uitvoering, een overzicht geeft van onze beweging, de taal, de groei, literatuur, verbreiding enz. enz. vooral voor de propaganda onder de niet-esperantisten.

De prijs zou dan, als we 3000 stuks kunnen laten drukken, niet meer bedragen dan 6 sent per stuk. Bij 5000 maar 5 sent.

Als nu eens *elke afdeling per lid min.* 2 *eks.* bestelt tegen 5 sent, dan komen we aan een voldoend kwantum. Hieraan kan men nooit een strop hebben, omdat nu de prop.tijd komt, waarin men ze verkopen kan, terwijl ook de leden die brosjure wel willen bezitten.

Ander propagandamateriaal.

Men zorge vooral in voorraad te hebben en uit te geven of te kolporteren, *al* hetgeen we hebben uitgegeven, zo als:

A. de brosjures *Esperanto op de Scholen* f 0.05 (voor afdn 4 sent), en *Het Arbeiders-Esperantisme*, f 0.10 (40 pag.).

B. We hebben nog 10.000 stuks van het Propagandanummer van ons orgaan van 16 pag.
Deze verkopen we *nu voor*...... f 0.75 per 100 (1000 voor f 6.—). Zorgt dat dit nummer bij geen tentoonstelling of propaganda ontbreekt.

C. Het *altijd bruikbare* Marx-strooibiljetje doen we nu weg voor *f 0.60 per duizend!*

D. Amerika bestond reeds voor Kolumbus, 8 blz. voor maar 1 sent per stuk.

Bestellingen Leerboek Lem.

Deze worden naar binnenkomen uitgevoerd. Het verschijnt in verbeterde en enigszins gewijzigde druk.

Of de prijs wordt verlaagd hangt af van het aantal bestellingen, doch is in géén geval hoger dan vorig jaar (dus f 1.—), korting voor de afdn 25%.

Tentoonstellingsmateriaal.

Dit vrage men aan bij kdino E. Faulhaber, Marathonweg 15², A'dam (Z.). We hebben 5 kisten met materiaal. Men zorge dus tijdig te zijn met het aanvragen, onder opgave van datum.

Ledenlijsten.

Er zijn nog 14 afdelingen die *geen* ledenlijsten van 30-6 zonden!

Men wete wel, dat daardoor de leden dezer afdelingen *Sennaciulo niet* ontvangen. In dat geval wenden de leden zich maar tot hun afdelingsbestuur.

Vakansies.

Men houde er rekening mee, dat sekretariaat, administratie en Libro-Servo gesloten zijn de eerste helft van Aug.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Vergadering van 29 Junie.

Kdo Faulhaber bracht een kort verslag uit van de bijeenkomst met de 3 andere nederlandse esp.-organisaties betreffende het verenigen van de 2 eksamen-komitees. Het Fed.-bestuur zal nader in de Fed.-raadsvergadering de handelwijze onder het oog zien van de Fed.-leden, die medewerking verlenen aan het orgaan van het NUK.

Op 9 Julie vindt te Antwerpen een bijeenkomst plaats van alle belgiese afdelingen der Federatie. Voor het federatie-bestuur zal kdo Alings daar aanwezig zijn, mede ter versteviging van de organisatoriese banden. De zaak betreffende „La Norda Stelo" zal, aangezien zij een prinsipieel karakter draagt, in de vergadering van de Fed.-raad worden behandeld. Enige korrespondentie met de FEO (Franse Esp. org.) betreffende esp.-propaganda tijdens het IVV-kongres wordt afgedaan. Van afd. A'dam II kwam een verzoek, wegens de zeer slechte toestand waarin deze afd. verkeert, enige steun te verlenen. De afd. Aalsmeer vond het tot nu toe niet nodig iets van zich te laten horen sinds de toetreding en betaalde zelfs geen kontributie, ondanks aanmaningen. Toezending van LE zal onmiddellik worden stopgezet. Het fed.-bestuur gaat akkoord met een voorstel van het „Ondespko" om een petitionnement aan de minister van onderwijs te sturen terzake Esp. op de scholen. De zaak ISE wordt besproken. Aan de leden der Fed., die zitting hebben genomen in het initiatiefkomitee ter oprichting der ISE zal worden geschreven, dat zij, of zich uit het komitee hebben terug te trekken of als lid van de fed. te bedanken. Bij weigering waarvan royement zal moeten worden toegepast, aangezien ook in deze de Apeldoornse resolutie richtinggevend is. De Federatie-sekretaris gaf verslag van de door hem bijgewoonde vergadering van het distrikt Noord-Holland. Het leerboek-Lem zal in verbeterde herdruk verschijnen. Ook een katalogus van de Libro-Servo zal verschijnen. Voor een prop.-biljet zal techniese medewerking worden verzocht.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT A'DAM. Sekr. Graaf Florisstr. 13

ZEILEN

op Zondag 6 Augustus o. d. Westeinderplas. Vertrek per trein van Willemsparkstation, om 8 uur 16; in Amstelveen overstappen. Retour naar Aalsmeer f 0.50.

De fietsers uit het Betondorp vertrekken om 7 uur van de Duivendrechtschebrug.

De andere fietsers zorgen uiterlik 7 uur 15 te vertrekken van vóór het station. Treffen in Amstelveen hoek Stationsstraat om 7 uur 45. Terug in Amsterdam, ca. 19 uur.

De navigatie is in vertrouwde handen van k-doj Chr. Blok en P. Krijt. Het zeilen kost ongeveer f 1.20 per persoon. De helft hiervan moet bij aanmelding betaald worden aan k-do G. Verheugd, Graanstraat 26, Oost, uiterlik 3 Augustus. Boten worden alleen besproken voor het aantal personen, dat zich aangemeld en betaald heeft.

Denk om de badbenodigdheden en goed funksionerende fietsen!

DISTRIKT ROTTERDAM.

Sekretariaat: Korfmakerstraat 90.

La 3an de Julio la Distrikto Rotterdam okazigis ĝeneralen kunvenon en la salono de la Metalista Organizo, Hofdijk 64-66. Ĉeestis proksimume 110 personoj. Speciale alloga estis la kunveno pro la fakto, ke eksterlanda kamarado el Ĉeĥo-Slovakio parolis pri vojaĝo tra Eŭropo kaj Nord-Afriko kaj pri la spertoj akiritaj en Svedio koncerne la instruon de Esperanto. La prezidanto pro deĵoro ne povis veni je la fiksita horo kaj la Distrikta Kasisto kdo C. v. Essen malfermis la kunvenon bonvenigante la ĉeestantojn kaj speciale la eksterlandajn kamaradojn, ĉar ankaŭ krom kdo Willy Burgemeister la Ĉeĥo-Slovaka ĉeestis Sveda kamarado.

Elokvente kdo W. Burgemeister rakontis pri la kaŭzo, kial li fariĝis esperantisto, kaj kial li vagas tra Eŭropo. Post la paŭzo de 15 minutoj, li donis la okazon demandi pri diferencaj punktoj, koncerne la Esperanto-movadon en eksterlando. Li akcentis speciale, ke en Svedio estas Esperanto-Instituto kaj ke ĉiuj laboristaj organizoj pace kunlaboras kaj propagandas Esperanton. Kontentiĝe li respondis la demandintojn. La prezidanto de la Rotterdama Distrikto raportis koncize pri la Ĉeĥkurso en Arnhemo speciale aranĝita por la enlandaj kaj eksterlandaj Poŝtistoj. Li diris ke la parolado de la Generala Direktoro de PTT dum la malfermo estis tute propaganda parolado por Esperanto. Tiu akcentis la urĝan bezonon de unu lingvo, speciale por kongresoj. Interalie li rakontis pri la malfacilaĵoj dum la kongreso en Madrido. Dum la unua kon-

grestago la kongresintoj disputis pri la lingvo uzota. Kvankam la Franca lingvo estas la lingvo por la internaciaj rilatoj de la Poŝto, la Angloj volis uzi la Anglan. Tiel ankaŭ postulis la aliaj reprezentintoj, por paroli en la propra lingvo. La rezulto estis, ke oni kongresis la sekvintan tagon per sep lingvoj. Terura situacio regis pro tio. Forte la Ĝenerala Direktoro defendis en Arnhemo la uzon de la Universala Lingvo Esperanto. Post la konciza raportado kdo Driessen donis la okazon demandi pri kelkaj punktoj.

La sekretario Boslooper.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM II. Sekr. Weidestraat 42 (O.). Ons Kluborgaan zal deze maand niet verschijnen.

Vrijdag 28 Julie houden wij een zeer belangrijke huish. vergadering in het Meerhuis; de konvokaties worden de leden toegezonden. Houdt deze avond vrij.

Dinsdag 1 Augustus en vervolgens iedere 14 dagen: wandeltocht om 8 uur van de Brink.

AFD. A'DAM IV. Sekr. 3e Oosterparkstr. 17³. La 7an de Junio kdo v. Pul unu el la finstudintoj de la kurso, gvidita de kdo Liedermooy faris kvaronhoran paroladon pri siaj spertoj dum la okupado de la Germanoj en Belgio 1914-1918. Kvankam kdo v. Pul nur estas komencanto li faris tion tiel ke ĉiuj atente aŭskultis. Kiu sekvas?

La 20an de Junio kdo Schaafsma parolis pri sia farita vojaĝo kun kdo Hoogendijk al Aŭstrio. Dum unu horo li kondukis nin senpage tra la plej belaj pezaĵoj de ĉi tiu lando. Kdoj kiuj havas liberan vojaĝon tra ĉi tiu lando spertu mem. La 4an de Julio vizitis nian klubon Germana kdo Adolf Dekker el Eberstadt-Darmstadt. Jam antaŭ la faritaj kruelaĵoj de la Hitleranoj li forlasis sian patrion, do li ne povis rakonti ion pri tio. Diversaj kdoj kaptis la okazon fari al. li demandojn. Kompreneble ni baldaŭ estis sur politika tereno kaj grandparte li „konfirmis tion kion ni estis legintaj en la „Popolo". Estis fruktedona vespero.

Dum la monato Aŭgusto ni ne konversacios, ĉar la plej multo el ni tiam libertempas.

La sekretario M. Demmenie.

AFD. A'DAM V. Sekr. Postjeskade 45.

La grupo kunvenas ĉiun Mardvesperon en „Propra Domo", Hudsonstraat 127.

G. Roelofs, sekr.

AFD. APELDOORN.

Sekr.: Arnhemscheweg 67.

La duan de julio la Fed. konsilantarano kdo Alta, reprezentante la Federacion, venis por inaŭguri la novan standardon en unu el niaj belaj parkoj. La inaŭgura parolado kaj kantado kune kun la ĉeesto de la gekamaradoj el Zwolle tre entuziasmigis la sekcianojn. La flago estis ankaŭ amike salutata de reprezentantoj de Progresado, de la loka sekcio de LEEN, de la Distrikto Gelderland. La prezidantino de la sekcio Apeldoorn rave deklamis „La Vojo" de Zamenhof. En la posttagmezo venis ankaŭ kdo Versluis, unu el la iniciatintoj de la Esperantomovado en Apeldoorn, kaj bonvenigis la flagon per bela poeziaĵo, kiun kantis kdo Birkhof, la prezidanto de Zwolle. Per tio ili faris la tagon neforgesebla por la grupo Apeldoorn. M. G. K.

AFD. ENSCHEDE. Sekr.: Penninkstraat 14. De laatst gehouden vergadering van onze afdeling was slecht bezocht. Slechts 11 leden waren aanwezig. (Weten de andere leden niet wanneer wij vergaderen? Sekr.).

De datum van onze tentoonstelling is bepaald op 17 September.

AFD. GORKUM. Sekr. Schuttersgracht 1. De 10e Julie was onze afdeling in jaarvergadering bijeen. Bijna alle leden waren aanwezig, het was ook een belangrijke vergadering wegens het bestuursvoorstel om te komen tot een permanente kommissie voor de propaganda in de omliggende gemeenten, zoals Arkel, Leerdam, Meerkerk enz.

Die kommissie is benoemd en bestaat uit de volgende personen: J. Havelaar, H. Egas, B. v. d. Bruggen en Swaters als propagandist. Er zal kontakt gezocht worden met geestverwanten in de omgeving om te komen tot oprichting van kursussen en van afdelingen onzer beweging.

Verder werd besproken de kinderkursus voor de leerlingen van het zevende leerjaar, welke een lijdensgeschiedenis blijkt te zijn, mede door de houding aangenomen door de hier gevestigde afdeling van L.E.E.N. Eerst moest en zou S-ro Pragano van het Ĉe-instituut de leiding hebben, ofschoon genoemde heer niet kon garanderen de gehele kursus te leiden, zodat wat wij vreesden gebeurde, Fino Bresler uit Werkendam moest halfweg de kursus invallen door vertrek van de leeraar naar Engeland. En nu bij het einde van de kursus blijkt Merveda Rondo niet geneigd om verder samen te werken, voordat: (begrijp dit goed) *een geschikte leerkracht die gewend en in staat is met kinderen om te gaan* in G. of omstreken aanwezig is. Wij zullen proberen die kinderen, welke van die kursus komen en verder willen leren, op te vangen en te bekwamen in Esperanto. Wij mogen dan arbeiders zijn, maar bij ons leeft de wil om te bereiken ons schone ideaal. Eén mensheid één taal. B. v. d. Bruggen, Sekr.

AFD. ROTTERDAM II.

Sekr. Oostvoorneschestraat 11.

De 27e Junie hield onze afd. een ledenvergadering, waarin als hoofdpunt voorkwam het kiezen van een andere voorz. en een leider der wekeliks te behandelen les.

Dat de leden Kam. v. Hassel, die reeds geruime tijd als leider-voorz. fungeerde, node zagen aftreden is begrijpelik.

Kam. v. Hassel was de 2de der oudere leden welke uit het bestuur traden daar onze penningmeesteresse kdino Stierman ook wegens drukke werkzaamheden haar funksie moest overdragen.

Twee kameraden dus uit het bestuur, welke zeer lange tijd heel veel werk verzetten.

Daarvoor vanaf deze plaats nog hartelik dank van bestuur en leden, welke inmiddels eventueel nog op jullie steun rekenen.

Als leider der te behandelen lessen stelde zich beschikbaar kdo Elenga, die wij inmiddels sukses wensen, als ook de nieuw gekozen voorz. kdo S. Stierman en penningmeesteresse, kdino D. Lugtenburg.

De Sekretaris, A. v. Staveren.

AFD. SCHIEDAM. Sekr. Fabristraat 91 b. In lange tijd niets van ons gehoord, hieruit zou men kunnen afleiden, dat wij een winterslaap; pardon, zomerslaap hielden. Niets is minder waar, er wordt hard gewerkt en de resultaten zijn niet slecht.

Ons ledental bedraagt 8 kdinoj kaj 34 k-doj; wie had dit 2 jaar geleden durven denken? Alleen, de finansiel zijn nog een zeer zwak wichtje, en bezorgen aan de penningmeester menige slapeloze nacht.

Dank zij de hulp onzer k-doj Bout, kaj IJsselstein, zijn we er in geslaagd van onze klubavonden iets biezonders te maken. Dat dit door de leden op prijs wordt gesteld, bewijst een toenemende aktiviteit, een toenemende belangstelling der leden.

Ook hadden we reeds het genoegen buitenlandse K-doj te ontvangen. Als eerste K-do Rudolf König, en de vorige week K-do Otto Mantke.

Voornamelik deze bezorgde ons een buitengewoon interessante en prettige avond; iets dat naar méér smaakt. Wie is de volgende? Gek-doj obstine kaj kuraĝe antaŭen, la estanto estos nia.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esp." Sekr.: Zandweg 119, Wormer.

En la kunveno de la 3a de julio ĉeestis 15 gekdoj. Lastempe ni ne bezonas plendi pri la vizitado, kdoj zorgu ke restu tiel! Nia angla kdo Albert Hill sendis dankleteron kaj volas senpage gastigi tiun el ni, kiu intencas viziti Anglion. Ĝis la paŭzo ni tradukis, poste kdo Zwart laŭtlegis humorplenan historion pri Tijl Uilenspiegel el „Esperanto". Kdino Bruin-Bas rikoltis sukceson per deklamo de „Preĝo de l'Nescianto" de Multatuli, kiu aperis en „Sennacieca Revuo". La kunveno de la 10a de julio estis vizitata de 14 personoj, inter kiuj 3 gastoj.

Nia fervora sekr. de la Distrikto, kdo v. Wijngaarden, troviĝis ankaŭ inter ni. La tuta vespero estis preskaŭ dediĉita al diskutado de nia sinteno rilate la Distrikton. Evidentiĝis esti nur ŝturmo en glaso da akvo! La afero estas nun kontentige solvita. Post la paŭzo la prez.ino laŭtlegis leteron el Hitlerio. La lab. esperanta movado estas tie tute paralizita pro la teroro. „Kion ni faru sen „S-ulo" kaj „Sen. Revuo" plendas la germana kdo! Kiu ankoraŭ ne posedas membro-ateston povas ĝin havigi al si ĉe la prez.ino. Dum aŭgusto ni ne kunvenos. La 4an ni denove kunvenos. Kdo S. Aarse prelegos pri „Impresoj el Svedio".

AFD. ZAANDAM. Estrarejo: Zuiddijk 362. Ni kelkfoje aŭdas de niaj membroj, ke ili volus legi esperantajn librojn, sed ili opinias, ke dum la somero ne estas okazo por pruntepreni librojn, kaj oni ankaŭ pensas ke nia sekcio ne nem posedas. Tial ni nun informas kaj ĉefe al niaj novaj anoj ke oni *ĉiun Lundovesperon* de la sepa gis la oka horo povas pruntepreni librojn el nia propra biblioteko, kiu troviĝas ĉe nia kdo Gerrit Vis, Zuiddijk 362, kiu estas la nuna bibliotekisto. Ni instigas la membrojn veni multfoje ĉar ni havas diversajn tre legindajn librojn.

Malgraŭ la ne tiel bela vetero niaj membroj tamen iris kune kun nia kdo el Slovakio, Willy Bürgemeister, al la Tuindorp. Tie ni aŭdis kaj sekvis la belan kaj humoran rakontadon de nia eksterlanda kdo. Por ni ĉi-tiu vespero estis multvalora, kaj al niaj gastigintoj ni vokas, ĝis revido en Zaandamo.

Interesan kaj gravan viziton faris kelkaj membroj kaj membrinoj je dimanĉo la 18an de Julio al iu Estlanda ŝipo, la „Nautic" kiu estis en nia haveno. Sur ĝi estis juna esperantisto kaj ni kun li kaj la aliaj ŝipanoj pasigis gajan horon sur la marŝipo, kaj certe nia vizito propagandis multon inter la ŝipanaro neesperantista. Kdoj se vi promenos en la proksimeco la haveno kaj vi eventuale renkontos mariston portante esperantan stelon, tiam zorgu ke li ne restos sole. Interrilatu kun li kaj anoncu lin al ni. La Estraro.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Amsterdam II. Vrijdag 28 Julie huish. vergadering in het Meerhuis.

Amsterdam V. (La Grupo Zamenhofa). Elke dinsdagav. bijeenkomst in „Propra Domo", Hudsonstraat 127.

Brussel. Maandelikse vergadering op Zaterdag 5 Augustus, om 20 uur.

Dagorde: besprekingen over het oprichten van het distrikt Brabant, kursussen.

Den Haag II. Elke dinsdagav. 8 uur samenkomen voor het Vredespaleis.

Den Haag IV. Elke donderdagav. 8 uur konversatie in kafee Metz, Calandplein 20.

Haarlem. Elke dinsdagav. 8 uur bijeenkomen „Centrale" (Zie afd. ber.)

Hillegersberg (R'dam VI). Klubavond Woensdags van 8-10 uur in „Nia Domo", v. d. Veldelaan 20.

Hilversum. Konversatie en kursus elke Woensdagavond 8 uur, Leeuwenhoekstr. 140.

Rotterdam II. Elke dingsdagav. bijeenkomst van 8-10 u. i. h. Jagershuis, Weimansweg 70.

Rotterdam III. Klubavond Maandags in 't NASB-gebouw, Nanningstraat 13.

Rotterdam V. Elke Dinsdagavond klubavond 8 uur in „Spoorzicht", Hilledwarsstraat 2 b. Kunveno Merkredvespere 8-10 en salono de „Nia Domo", Van der Veldelaan 20.

Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Egmondstr. 130.

Zwolle. Elke Donderdagavond om 8 uur bijeenkomst in Palvu.